

BÁCSMEGYEI NAPILÓ.

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:
 Helyben: egész évre 16 kor. félévre 8 kor,
 negyed évre 4 kor. Vidékre: egész évre 20 kor.
 félévre 10 kor. negyed évre 5 kor.
 Egyes szám ára: 6 fillér.

Megjelenik naponként reggel, kivéve hétfőn.
 Laptulajdonosok és főszerkesztők:
JANIGA JÁNOS dr. és VOJNICH GYULA dr.

Szerkesztőség:
 Kossuth-u. 12. sz., Manojlovits ház. Telefon sz. 11
Kiadóhivatal:
 HEUMANN MÓR könyvkereskedése, Szabadkán.
 Telefon sz. 85.

Pénzügyi program és a beruházási kölcsön.

A politikai és közigazgatási bölcsességet nem meríti ki a folyó ügyek szabályos és pontos vezetése, mindegyik megkívánja a bölcs előre látást, a jövőbe való tekintést.

Ezen elvből kiindulva, nem elegendő egy város közigazgatásához, hogy a folyó ügyeket pontosan, szabatosan, tisztességesen végezzék; habár nem kicsinyeljük ezt sem, ez még nem elégíti ki igényünket, amit egy ideális közigazgatással szemben támasztunk.

Egyik fontos, előbbinél talán még fontosabb teendője a közigazgatásnak a közvagyonosodás erőforrásainak felkutatása, a létezők kiaknázása.

Nagy szolgálatára van e tekintetben a közigazgatás vezetőinek a sajtó, ha a vezető körök a sajtó tanácsait megszívlelik; — sajnos azonban, hogy éppen a vezető körök nézik kicsinyes szemüvegen át a sajtó tanácsait, — pedig hát félszeg az a bölcs, a ki más tanácsát soha sem veszi figyelembe.

Nemrégiben felajánlotta a közös hadügyminiszter Szabadka városának egy tüzérezred elhelyezését, ha a város közönsége laktanyát épít részére, később egy csapatkórház felépítését kérte a várostól.

Ezzel kapcsolatban ajánlottuk, hogy készítsen a tanács programot mindazon alkotásokról, melyeket a közel jövőben keresztül viendőnek lát.

Megjelöltük akkor, mint illet a közös hadseregbeli gyalogsági ezred részére építendő laktanyát, megjelöltük Palicsot, mint amely — hogy jövedelmező legyen megfelelő beruházást igényel.

Egyelőre ezen programm keresztülvitele is évtizedekre biztosítja városunk fejlődését.

Hogy irányadó körök figyelembe vették-e javaslatunkat — nem tudjuk, pedig volt abban megszívlelendő is, hogy csak egyebet ne említsünk a beruházások finanziaális kérdése.

Rámutattunk akkor a pénzpiacz kedvező helyzetére és ajánlottuk, hogy a városi tanács készítsen beruházási programot, számítsa ki — legalább megközelítőleg a szükséges összeget, s tegye meg a lépéseket a kölcsön felvétele iránt azonnal, mert már akkor kifejezést adtunk annak, hogy a záloglevelek nagy kelendősege sokáig nem tarthat.

Tudtunkkal e tárgyban még semmi nemű lépés nem történt, pedig jóslatunk — sokkal hamarabb mint sem hittük — bekövetkezett.

Most olvassuk, hogy Vasvármegye legújabb felveendő kölcsönére 96 1/2 % árfolyam mellett 4/90 quota mellett tettett a legolcsóbb ajánlat, ami legutóbbi kölcsönünknel a záloglevél árfolyamban 1 %-kal a quotában 5 fillérrel drágább. E mellett jellemző a kölcsönt kérő községek és törvényhatóságok nagymérvű megcsappanása, amely körülmény bizonyára oda vezethető vissza, hogy az ajánlat tételre felhívott záloglevél kibocsájtó intézetek a felhívás elől kitérnek.

Habár nem is bizonyult igaznak az, hogy a külföld zálogleveleinket visszadobja, — annyi azonban mégis igaz, hogy most már nem keresi tőke elhelyezésre, — s ilyenkor záloglevél kibocsájtó intézeteink igen helyesen csak az állomány fentartása céljából zálogleveles kölcsönök természetes csökkenésének paralizására kötnek újabb kölcsönöket.

És mert a hét kövér esztendő a hét sovány, — a tartós pénzbőséget tartós pénzsűke szokta követni, amely leghuzamosabb ideig a záloglevél kereslet hiányában nyilvánul, ez okból a legkomolyabban felhívjuk a városi tanácsot, hogy haladék nélkül készítsen beruházási programot és intézkedjék a kölcsön mielőbbi felvétele iránt, mert félő, hogy egy két hónapi késedelem miatt a multból vett tapasztalat szerint 5—6 év múlva sem lesz képes a maihoz hasonló előnyös kölcsönt kötni.

Rá mutattunk már a multkor arra, hogy ha a város a kölcsön vett összeget a helybeli pénzintézeteknél 4 1/2 %-ra elhelyezi, — nézetünk szerint elis helyezheti, a városra a kölcsön korai felvételéből kár egyáltalán nem háramlik, sőt ellenkezőleg az által, hogy közel két milliónyi összeget hoz a küszöbön levő hét sovány esztendőre, a szabadkai piacra, a város közgazdasági helyzetére gyakorol előnyös befolyást.

Nem rémlátás az, ha a hét sovány esztendő bekövetkeztére utalunk, hiszen ha a hazai nyomasztó politikai viszonyainktól eltekintünk is a balkáni zavargások, a közelgő vámháboru, mindannyi vészes felhőként tornyosul felénk, mely elsősorban a pénzviszonyok terén érezteti hatását.

Félünk, hogy az előrelátás hiánya teszi majdán lehetetlenné azon intézmények létesítését, melyeket ma városunknak kérés nélkül felkinálnak.

Volt már erre példa a multban a közös hadseregbeli laktanyával, — okuljunk a multból.

—s—s.

Iskolakönyvek, író és rajzszeretek az összes iskolák részére előírás szerint kaphatók:

Heumann Mór könyv-, papír-, zenemű-, író- és rajzszer kereskedésében Szabadkán főtér, Rádics-féle ház, a Szentbaromsággal szemben.

A közigazgatási bizottság ülése.

Szabadka közigazgatási bizottsága ma délelőtt tartotta szeptember havi rendes ülését Schmausz Endre főispán elnöklété alatt.

Dulich A. Jenő főjegyző felolvassa a polgármesteri jelentést, melyben Győrfi pénzügyigazgató távozásáról és Popp György új pénzügyigazgató megérkezéséről is megemlékezés történik.

Ezután Popp Györgynek a közigazgatási bizottsághoz intézett átiratát olvassák föl, melyben a törvény alapján álló működéséhez a közigazgatási bizottság támogatását kéri. Ennek felolvasása után Schmausz Endre főispán üdvözli az új pénzügyigazgatót.

Ma az első ülésen, mondja, örömmel ragadja meg az alkalmat, hogy őt nehéz hivatalos állásának elfoglalásakor üdvözölje. Teljes megnyugvással mondhatja, hogy a közigazgatási bizottság szíves odaadással és bizalommal fogja őt támogatni. Kéri, hogy nagy tudását és gyakorlati képzettségét, melyről őt a nagyméltóságú miniszter informálta, bölcs tanácsainak révén is arra használja, hogy ezen városnak az ő szakmájába tartozó ügyei rendeztessenek. Ismételt üdvözölve őt kéri támogatását.

Popp György megköszöni a főispánnak a szíves bemutatást. El kellene hallgatnia, de mégis bevallja, hogy Szabolcs vármegyét, melynek minden kis adóügyét ismerte 35 éves működése után nehezen hagyta el. De most, mikor e vármegyében mindenütt oly meleg fogadtatásra talált, örömmel tekinti Bácsme gyét új hazájának. Ő tudását csak arra használja, hogy a törvényeket alkalmazza nehéz működése folyamán, de úgy hogy azoknak intenczióit ne csak ésszel, hanem szívvel is mérlegelje alkalmazásuk közben.

Popp György szavait a közigazgatási bizottság éljenzéssel fogadta.

Fegyelmiek.

Ezután jelenti Dulich A. Jenő főjegyző, hogy Kertész Ignác vizsgáló biztos bejelentette Birkás Lajos volt adóügyi tanácsnok és társainak ügyében folytatott vizsgálat iratait. Ezen ügyben pótvizsgálatot kellett megtartani a fölött, vajjon Birkás és társai nem játszottak-e össze Tómic Miklóssal. Az iratok kiadattak az indítvány megtétele végett a tiszti főügyésznek.

Ezután Mamuzsich Lázár kérvényét tárgyalják, melyben kéri, hogy fegyelmiújében Farkas Zsigmondnak adják ki a Galbafy pénzügyigazgatói kiküldötnél lévő iratokat, hogy a vizsgálatot minél előbb befejezhessék. Farkas Zsigmondot értesíteni fogják, hogy az adatokat a hivatalos órák alatt Galbafytól átveheti.

Nősülési engedélyek.

Ezután Vojnich Máté h. polgármester árvaszéki elnök olvassa a gyámpénztár állapottáról és az árvaszók ügymenetéről szóló jelentését.

Majd mint katonai tanácsnok jelenti, hogy e hóban 38 folyamodvány érkezett be kivételes nősülési engedélyért. Ennyi folyamodvány még egyszer sem érkezett be.

Főorvosi jelentés.

Joó Aurél pénzügyi tanácsnok referálása után Kertész Sándor dr. főorvos olvassa föl havi jelentését.

Eszerint a lefolyt hóban a közegészségügyi állapot kedvező volt. A gyermekek közt a szokványos bélhurut uralkodott, ragályos betegségek gyérek voltak, járvány egyáltalában nem volt. A szegényebbeknél heveny váltóláz bélhuruttal és vérhassal együtt uralkodott. Az elmúlt hóban élve született 168 fiú, 129 nő, összesen 297 gyermek; meghalt 110 férfi, 122 nő, összesen 232 egyén. Eszerint a születések száma 65-el múlja fölül a halálozások számát.

A renaissance kor gavallérja.

— A »Bácsme gyei Napló« eredeti tárcaja. —
Irta: Lukács István.

Mikor a vakációban Olaszországban jártam és sorra vettem Turinot, Genova, Milano városokat, eszembe jutott a sok művészi emlékek szemléleténél az a kor, mely Olaszországban születve megajándékozta Európát az emberi szellem öntudatos szabadságával, a mai modern műveltség ezen alapföltételével. Rögön eszembe jutott John Addington Symonds »Renaissance Olaszországban« cz. műve, mely legjobban át fog kalauzolni azon az időszakon, melyet az emberiség kultur történetében renaissancenak neveznek. Figyelmesen át is olvastam s találtam benne rendkívüli szellemességgel megírt kortörténelmet s én mélyebben beláttam abba a nagyszerű, mozgalmas, fényes időbe, melyből úgy az irodalom, művészet, mint a politika tekintetében megbecsülhetetlen kincseknek lón birtokosa az emberi nemzedék.

De legjobban meglepett az a változás, melyen a barbár középkori ember keresztül ment e korban, hogy modern ember váljék belőle.

A mai modern ember, a gentleman, a renaissance korban született meg, abban a korban, mely után sóvárgó vágygally tekintünk vissza. 1453-tól Konstantinápoly elesztől 1527-ig Róma kizsákmányolásáig tart e kor a tudományos meghatározás szerint; de hát beleszámíthatjuk a renaissanceba az

előkészítő néhány évtizedet, meg az utána következő fél századot, mikor áldásai szétáradtak Európába, mint ahogy a tavaszi szellő viszi szét a virágok termékenyítő himporát. A renaissancenak sok értelmet tulajdonítanak; jelenti a tudományok ujra éledését, a művészetekben a mozgalmat, hogy utolérjék a görög művészet remekeit, az irodalomban a klasszikus írók mély tanulmányozását, a politikában a hűbér-rendszer romba dőlését s a nagy nemzetek megalakulását.

A renaissance kor legnagyobb vívmánya az ész, az emberi szellem felszabadítása volt. Nemosak Amerikát fedezte föl ekkor Kolumbus, hanem ekkor fedezték fel magát az embert is: az ész gazdagságát, az emberi gondolkodás méltóságát, az emberi élet fontosságát és a tudományos vizsgálódásoknak az értékét. Nagyban nőtt a méltánylás az emberi tett értéke, szépsége és nemessége iránt.

A művészet ezek nyomán egyszerre szárnyakat kapott, hogy felemelkedjék a magasságig, a melyet azóta még el nem ért; a ruházkodás izléses lón, a kényelem és élvezetét mérsékelte a finomult tapintat; az emberek kedvesebbé lónak s nem viselték úgy magukat, hogy másoknak terhére legyenek.

Mindez az aranykorszakba illő változás Olaszország derült kék ege alatt ment először végbe. Vajjon az éghajlat kedvező volta, vagy az örökös virágzás és a természet pa-

Adóügy.

Popp György pénzügyigazgató jelentése szerint befolyt egyenes adókba

1903. augusztusban	183.980 kor. 79 fill.
1902. »	222.911 » 13 »
az idén kevesebb	38.930 kor. 34 fill.
1903. évben aug. végéig	777.616 » 43 »
1902 » » »	791.058 » 10 »
az idén kevesebb	13.441 » 67 »
Hadmentességi díjban	
1903 augusztusban	32 » — »
1902 »	444 » 90 »
az idén kevesebb	412 » 90 »
1903 évben aug. végéig	4545 » 23 »
1902 » » »	2933 » 94 »
az idén több	1611 » 29 »
Bélyeg- és jogilletékben	
1903 augusztusban	5367 » 58 »
1902 »	22665 » 48 »
az idén kevesebb	17.297 » 90 »
1903 év aug. végéig	197.739 » 17 »
1902 » » »	217.165 » 77 »
az idén kevesebb	19.426 » 60 »

Tanfelügyelő.

Gräf Nikáz tanfelügyelő jelenti, hogy a tankötelesek beiskoláztatása végett a szükséges intézkedéseket megtette. Bedzsula János ellen fegyelmi rendeltetik el, melynek vezetésével Biró Károly polgármester bizatik meg. Minthogy az állam által a tanítók korpótlékához adott segélyről 1899. évtől kezdve számadás nem készítettett, kéri ezen számadásoknak a ministeriumhoz leendő felterjesztését.

A palicsi átjáró.

Az államépítészeti hivatal képviselője jelenti, hogy a miniszter a palicsi átjárót engedélyezte, s a felügyelettel járó költségek viselésére az államvasutak igazgatóságát utasította.

Állatorvosi jelentés.

Eperjessy Béla főügyész jelentése után Eberhardt József állatorvos olvassa föl jelentését. Eszerint észleltetett a lefolyt hóban

zar pompája okozta-e, hogy Itália lakói minden európai nemzetnél előbb éreztek fogékonyságot a nemes, a szép, a kellem iránt, ki tudná ezt egész bizonyossággal meghatározni. Olaszországban voltak azok a fejedelmi udvarok, a melyekben míg egyrészt a legönzöbb kényuraság dühöngött, másrésztől kifejlődött az a férfi alak, melyet később mintául vett a modern ember.

Symonds elvezetett az urbinói udvarba, mely a monte-feltrói grófságnak volt a székvárosa s ott terült el az Adria örökös hullámveréstől korbácsolt partja mentén Ancona és Rimini közt. Federigo gróf nevéhez fűződik a renaissance legderültebb korszaka. Oly nagy számu és kitűnő kíséret tartott, hogy bármely királyi háztartással versenyezhetett.

Olaszország nemessége Urbinoba tódult, hogy e kor egyik legkiválóbb emberétől a magaviselet és hadiművészet tudományát elsajátítsa. Itt az emberek nem káromkodtak és nem játszottak, hanem a legnagyobb józansággal társalogtak. Így vezeti be Muzio, Federigo történetírója, az ismertetést, a melyben leírja annak tudományát, könyvtárát, életrendjét és nemes modorát.

Federigo iskolájából kerültek ki azután azok a lovagok, kiknek urias és művelt modoráról Baldassare Castiglione »Il Cortegiano« (lovagiasság) cz. művében fest gyönyörű képet.

Várkastélya, egy gyönyörű renaissance épület, ott feküdt az urbinói hegy oldalán

3 veszettség, 2 lépfene és 3 takonykór. A vágóhídon levágatott 293 szarvasmarha, 6 növendékmarha, 4 bival, 215 borju, 1397 juh, 419 bány, 555 sertés. A vasuti marharakodó állomásokon megvizsgáltatott 40 szarvasmarha, 133 ló, 18 számár, 3055 sertés, külföldről érkezett 8 ló.

Egyéb ügyek.

Főispán jelenti, hogy Janiga János dr. elfoglaltsága miatt kiment elmaradását az ülésről.

A fegyelmi bizottságba Gráf Nikáz rendes, Popp György póttagjak választatik meg.

Papp György pénzügyigazgató jelenti, hogy tudomása szerint Szabadka adókezelésében észlelt szabálytalanságok megállapítása végett már több hónapja dolgozik egy pénzügyigazgatósági tisztviselő. Ő ezen ügyben még nem szerethetett alapos értesítést, de még e hónapban megszerzi úgy, hogy a jövő ülésen már a bizottság elé terjeszheti jelentését és azon módokról és eszközökről szóló javaslatát, melyekkel a bajokon segíteni lehet.

A forongó Balkán.

Ijesztőbbnél ijesztőbb hírek érkeznek a Balkánfélszigetről. Elkerülhetetlennek tartjuk a háborút. A félsziget forrongásáról ma a következő külföldi táviratok érkeztek Budapestre.

London, szeptember 12.

Általános az a vélemény, hogy a háború Törökország és Bulgária közt elkerülhetlen. A Keletről érkező jelentések bizonyítják, hogy egyedül Bulgárián mulik: háború lesz-e, vagy béke? Viszont az itteni diplomáciai körök arról is meg vannak győződve, hogy a bolgár kormány már nem bírja lecsendesíteni a macedon mozgalmat s noha eleinte ily módon remélte terveit megvalósíthatni, most már, mikor a zendülés elhatalmoskodott, szívesen működne közre a zavarok elsimításában.

A »Daily Telegraph«-nak táviratozzák Szó-

valóságos palma erdővel körülvéve, a termeket a kor legelső festőinek művei díszítették; egy ily nagy, de amellet rendkívül finomult izléssel berendezett salonban jött össze a hercegi familia, meg az egész udvar. Központja a társaságoknak Elizabetta Gonzaga hercegné, a fejedelem anyósa és Emilia Pia, Antonio da Montefeltro felesége voltak. Írók, költők, művészek babérkoszorúval homlokukon jártak fel s alá a társaságban; ott látjuk Giuliano de Medicit, a genuai Fregoso sarjakat, a Pallavicinieket, a Gonzagákat. Ezek az urak és asszonyok négy egymást követő estén arról beszélgetnek, mikép kell magát viselnie az udvari embernek, ki a lovag vagy gavallér szóra érdemet akar szerezni. Az elv, a melyre a magaviselet szabályait alapították, nem az etiquette és a divat, hanem a mások érzékenysége iránt való tisztelet. A társadalmi élet által reánk mért kötelességek teljesítésére mi, ennek a XX. századnak gyermekei sem tudunk alkalmasabb és jobb szabályt felállítani. A renaissance emberének minden tettét bizonyos fokban az altruizmus és önfeláldozás jellemzi; az emberi méltóság felfedezése más személyben s ez iránt mutatott hódolat, másrészt az emberi gyarlóságok türelmes elnézése voltak főmotivumai a nemes ember tetteinek. Az »Il Cortegiano« így írja körül az eszményi művelt embert: Viselje magát minden körülmények közt méltóságteljesen; személyes becsületét védje

fiából: A bolgár kormány mindenképen iparkodik a hatalmak kívánságát teljesíteni, de míg a bolgár határőrség nem képes az éjszakának idején a határon betörő macedon bandákat visszariasztani, addig török részről elősegítik a bandák benyomását. A porta szítja a forradalmat, hogy a keresztényekkel könnyebben elbánhasson. Növeli a veszedelmet, hogy a bolgár lakosság is a macedon bandákkal rokonszenvez. Most már lehetetlenség, hogy Bulgária idegen hatalom beavatkozása nélkül leverhesse a felkelést.

A Daily Telegraph szerint a hatalmak nem hajlandók közbelépni akár Törökország, akár Bulgária kéri is az intervenciót. A mi az esetleges háborút illeti, Bulgária chanceai nagyon csekélyek, mert a bolgár csapatok és erődítmények felszerelése s fegyverzete fogyatékos. Illetékes körökben bizalmatlansággal viseltetnek a bolgár kormány ellen. A bizalmatlanságot szítja az a felhívás is, amelyben Bulgária Angolországtól és Amerikától két millió fontot kér, hogy a mozgalom leverése után nemzetközi rendőrséget szervezzen. Itt azt hiszik, hogy ezzel az összeggel a felkelést akarják támogatni.

Bulgáriában magában a fejedelmet kerülgeti a veszély úgy, mint Szerbiában I. Pétert. Erre vonatkozó távirat a következő:

Berlin, szeptember 12.

Szófiából táviratozzák a »Lokalanzeiger«-nek: Euxinogradban nagy a rettegés. Várnából csapatok jöttek a fejedelem őrségének megerősítésére. A fejedelmi palotát szigorúan őrzik és senki sem juthat be szorgos vizsgálat nélkül. Nem tudni, vajjon merényletet fedeztek-e fel s azért rendelték-e el a szokatlan intézkedéseket. A fejedelem és a Cankovisták ellenségesen állanak szemközt egymással. Stambulov egykori hiveit egytől-egyig eltávolították a hivatalokból. A Cankovisták féktelenül támadják a fejedelmet.

Francia hadihajók Keleten.

Páris, szeptember 12.

Azok a hadihajók, melyek a franciák meg-

meg s szerezzon tiszteletet anélkül, hogy irigységet keltene, beszéljen szellemesen és könyveden; legyen otthonos a tornaúvarokon, lakomák termében salonokban, tanácstermekben; éljen a világ előtt, de azért maradjon mindig kellő magányban és távolságban; minden férfias multságban és testgyakorlat alkalmával ki kell tennie úgy, hogy ne lésék magát fitoktatni, ami nem méltó oly emberhez, ki gentleman és nem athléta akar lenni.

Minden tettében legyen meg a *kellem*, a mi mellett irhat és beszélhet erőteljesen, szabadon. Használhat idegen szavakat, melyek társaságában el vannak fogadva, és ne feledkezzék meg arról sem, hogy a művelt ember lelkének fényét az irodalom és a tudomány művelése adja meg. Értsen a zenéhez és a tánchoz s tudja megítélni a festészet és szobrászat termékeit, mert a kritika, még ha az ember nem is költő vagy művész, mindig elegans dolog.

Ha összehasonlítjuk a mai modern kor művelt emberét, amelyikről azt mondjuk, hogy ez gentleman vagy gavallér, a renaissance lovagjával, minőnek Castiglione festi, úgy találjuk, hogy e kettő csaknem fedi egymást; attól a XV. századtól egész mostanáig vajmi keveset változott a felfogás a modern művelt emberről, sőt sok tekintetben oly jelenségek adják elő magukat, melyek lovagiasság fényét homályosítják el.

Az angol nemzet fiain látszik meg legjob-

védésére mennek Keletre, a La Touche-Treville és a Du Chayla. A hajók egyike szombat reggel indul el.

Páris, szept. 12.

Az Echo de Paris jelentése szerint a La Touche-Treville cirkálóhajó Toulont elhagyta, hogy utját a Cikládok felé folytassa. A Du Chayla az előbbi hajóhoz Szíriában fog csatlakozni, ahol mindkettő utasítást fog kapni.

HIREK.

Szabadka, szeptember 12.

— **Kinevezés.** Dr. Császka György kalocsai érsek kinevezte Resch Ignác zombori hitoktatót a kalocsai polgári tanítónőképződéhez tanárnak. A mily nagy örömmel vette tudomásul a város közönsége az elemi népiskolák szeretett hitoktatójának előléptetését, oly nagy fájdalmat éreznek távozásán a gyermekek, kiknek buzgó, lelkes nevelője volt s kit ezért a kicsikék rajongó szeretettel vetek körül. Elmenetelét sajnálják kartársai és a szülők is. A város közönségének osztatlan nagyrabecsülése kíséri új működési helyére.

— **Dr. Singer Bernát véglegesítése.** A lélek gondozása a vallás ápolása a jelenkor leghálátlanabb de egyszemint legmagasztosabb hivatása. A modern emberiség veszedelmesen távolodik a mindenek fölött uralkodó Istenség eszméjétől és ezért megbecsülhetetlen azoknak működése, a kik hiveik egyházában manapság ellensúlyozni bírják ezt a mindinkább erősödő áramlatot. Ezek közé az önzetlen lelkületű, önmegtágadással működő papok közé tartozik a helybeli izr. hitközségnek fiatal lelkésze dr. Singer Bernát, a kinek rövid egy esztendei itt tartózkodása óta immár a hitközség valamennyi tagja rajongó szeretettel és tisztelettel viszonozza az igazi atyai őrző gondoskodást, a melylyel ő minden időben és minden körülmények között társadalmi és vagyoni állapotról való tekintet nélkül az Ur szolgájához

ban a renaissance lovagjának hatása, mint-hogy Albion gyermekei foglalkoznak legtöbbit a renaissance történetével úgy politikai, mint művészi, tudományos és társadalmi szempontból. Az olasz renaissance kor megérdemli, hogy vele foglalkozzék az ember. Ez egy szép és fényes kor, telve bübájjal, ragyogással, a szépnak önzetlen szeretetével. A görög klasszikus kor után az olasz renaissance adja a legnagyobb költőket, Dantét Petrarcaval, művészeket: Raffaelt, Michel Angelót, az építész Boruinit és Bramantét, az államférfiakat, tudósokat, felfedezőket s egy kedélyes, örökké mosolygó dalos ajku népet, az olaszt, mely még akkor is kaczagott, mikor a legkövyetlenebb kényurak tomboltak felette. Mianak a kereskedelem útján meggazdagodott, nem szívesen cserélte fel kényelmét a fáradságos küzdéssel, a melybe szabadságának kivívása vagy megőrzése került volna. Elviselte inkább a legzsarnokibb kormányokat, vérszomjas kényurakat, de szabadságáért, függetlenségéért fegyvert nem fogott. Nem is fejlődtek ki kebelében azok a szilárd, erős jellemelek, melyek mint propheták vezették előre népeiket. De mindamellett igazságot kell szolgáltatunk annak a kényurakkal bővelkedő kornak és el kell ismernünk, hogy abból a korból származott át hozzánk a mai modern gentleman, gavallér alakja.

méltó egyenlő eréllyel és tapintattal örökösök a hívek fölött. Az izr. hitközség előjárósága az egy év letelte után egyhangulag véglegesítette az új főrabbit, a mely határozatát az előjáróság holnap fogja az egész hitközség jelenlétében ünnepélyesen közhírré tenni és dr. Singer Bernáttal tudatni.

— **Fegyelmelek.** A fegyelmi választmány ma délután kezdte meg ülését és éjjelleg tárgyal.

Az első ügy az ismert Prokesch-féle ügy volt, Prokeschet a választmány hivatalvesztésre ítélte, kimondta az anyagi felelősséget és az iratokat áttétetni rendelte a törvényszékhez.

A második ügy Vécsey Jenő dr. halottkémnek fegyelmi ügye volt, aki ellen többrendbeli visszaélés miatt érkezett be fellebbezés. Az ügyész 50 korona bírságot indítványozott büntetésképpen, de a fegyelmi választmány 100 koronára emelte föl.

A harmadik ügy a kórházi ügy volt. Wilhelm, Sánta és Schnier orvosok fegyelmeje.

— **Baja város szeptemberi közgyűlésének fontosabb tárgyal.** Bajai levelezőnk írja: Baja város törvényhatósági bizottsága folyó hó 15-én rendkívüli közgyűlést tart, melynek napirendjére a következő fontosabb tárgyak vannak kitűzve: Az 1901—902. évi törvényhatósági közuti zárszámadás tárgyalása. — Bizottsági javaslat Deák Ferencz születése 100 éves fordulójának megünneplése tárgyában. — Az új városi közkórház jövő évi költségelirányzatának megállapítása. — A városi polgári iskola igazgatójának és tanfelügyelőjének kérelme javadalmazásuk fölemelése iránt. — A Kiss Ernő szoborbizottság kérvénye a szobor költségeihez való hozzájárulás iránt. — Egy városi végrehajtó állásnak választás utján való betöltése.

— **Egy híres diszletfestő Szabadkán.** Strausz Béla, az első magyar dekoratív festészeti műintézet igazgatója, ma este Szabadkára érkezett, hogy az itteni színház diszleteit megnézzék és esetleg oly ajánlatot tegyen, amely lehetővé tenné amugy is nagyon hiányos színvonalú diszleteinknek művészi modernizálását. Ez ránk férne; mert tagadhatatlan hogy színpadunk diszleteire nem csak renoválás, de kibővítés is ráfér.

— **A bélyel vadászatok.** Zomborból táviratozzák, hogy a német császár bélyei vadászata alkalmából a közigazgatási hatóságok megteszik a legmesszebbmenő intézkedéseket, hogy a magas vendégnek zavartalan mulatságot biztosítsanak. A vadászterülettel határos Bács megyében Latinovics Pál főispán személyesen tette meg az intézkedéseket, a csendőrség és rendőrség pedig már holnaptól kezdve szigorú szolgálatot teljesít a Duna partján. A főispán holnaptól kezdve öt napig Bezdánban fog tartózkodni és Bányay csendőrszázadossal az egész vadászati idő alatt személyesen ellenőrzi az intézkedések pontos foganatosítását. A nagy számban levő orvvadászok a főispán rendelkezésére a legszigorubb ellenőrzés, részben pedig rendőri felügyelet alatt állanak.

— **Községi orvosválasztás.** Bácsfeket-

hegy község képviselő testülete dr. Scherer János volt egyetemi első assistenst, a bácsfeketehelyi „Társas kör” érdemes elnökét egyhangu lelkesedéssel községi orvossá megválasztotta.

— **A szegedi-nti gázvilágítás.** A szabadkai gázgyár igazgatósága értesítette a városi tanácsot, hogy a szegedi uton végbenő építési munkálatokra való tekintettel a gázcsöveket a szegedi uton lerakattja.

— **A vágóhid kibővítése.** A vágóhid kibővítésénél a beteg szervek elhelyezésére szolgáló helyiség csatornázási munkálatainak eszközzése végett a középítészeti bizottság költségvetés elkészítése iránt átirat a mérnöki hivatalhoz.

— **A javadalmi hivatal óvadéki tárgyal.** A számvédelem jelentése alapján a tanács elhatározta, hogy a javadalmi hivatalnál elhelyezett óvadék és zálogtárgyak a zálogházban helyeztessenek el és az értük befolyó pénzek a javadalmi hivatalhoz beszolgáltatásnak.

— **Új iparengedélyek.** A rendőrkapitányság, mint első fokú iparhatóság Mazin Lajos papucsosnak III. kör, 278., Nyaradi András borbélynak Tavankut, Stolcz József szabónak III. kör 133., Bálint József borkocsisnak III. kör 117., Mukits Róza férj. Bóni Ferenczné szövő iparosnak IV. 551., a szabadkai Nemzeti Kaszinó I. kör kávéház, vendéglő, hideg- és meleg ételek kiszolgálása, Schwáb József ékszerésznek VI. kör új iparengedélyt adott, továbbá Jelinics Anna I. kör 121. szatócsüzletét és Varga András kocsis iparukat beszüntették.

— **A műborok készítésének tilalma.** A földművelésügyi ministertől körrendelet érkezett, a melyben figyelmeztet az 1903. évi XXIII. t. cz. rendelkezéseire, melyek mesterséges borok készítésének és forgalomba hozatalának tilalmára vonatkoznak és a melyek mindenki által kivétel nélkül szigoruan betartandók.

— **A köburkolatok anyaga.** Roheim Nátán budapesti építő vállalkozó 10.000 bazalt kocka szállítására tett ajánlatot, mivel azonban erre jelenleg 2000 koronával több fedezet nincs a költségvetésben, a cég beleegyezését jelenti ki, hogy az 1904. évi márczius havi első negyedkor fizesse ki a város a többletet.

— **Két új ártézi kut.** Az építkezési bizottság két új ártézi kut furatása iránt tett javaslatot. A tanács mai ülésében utasította a mérnöki hivatalt a költségvetés elkészítésére.

— **Tűzesett.** Tegnap, folyó hó 11-én délután ismeretlen okból kigyuladt egy távoli tanyán nagy buzaszalma-kazal. A nagy szárazság miatt igen gyorsan leégett. A mellette levő kéve-kazal már csak részben égett el. A tűzoltók az oltásban résztvettek, s keresztül vitték, hogy a közeli épület épségben maradhatott. A tűz eddig ismeretlen okból keletkezett.

— **Az óverbászi szarvasmarhadíjazás elhalasztása.** A Bács-Bodrog vármegyei gazdasági egyesület által Óverbász községbe

folyó évi szeptember hó 13-ára kitűzött szarvasmarhadíjazást az ott fellépett szájs- és körmfájás miatt az egyesület későbbre elhalasztotta.

— **Fognak a névtelen hősök.** Wagner Peregrin, okl. mérnök, 48-as honvédtüzér hadnagy, rövid betegeskedés után, f. hó 7-én, életének 75. évében elhunyt. Lassan kihálnak azok a névtelen hősök, akik az 1848—49-iki szabadságharcunkban résztvettek s akiket joggal félisteneknek nevezhetünk. A megboldogult is részt vett szabadságharcunkban, mint tűzmester, későbbben pedig tüzérhadnagygyá nevezetett ki. Az önvédelmi harc lezajlása után Szabadkán telepedett le s társadalmunkban, ahol mérnöki állást foglaltván el, megnyerő modoráért mindenki által tisztelve volt. Nyugodjék békében!

— **Baleset tégláégetés közben.** Hegedüs János 63 éves munkás ember tegnap délután Felső Tavankuton mezei téglát égetett, miközben egy izben tulságos mennyiségű tüzelő anyagot tett a tüzre. minek folytán a láng felcsapott és a hasán meg a mellén úgy összeégette, hogy a mentőknek a kórházba kellett szállítani.

— **Anyakönyvi hírek.** *Meghaltak:* Szilágyi József László 1 hó, Kuluncsics Lukács 73 év, Grsics Lázár 11 év, Polyakovics Antalné Evetovics Ágnes 97 év, Kovács Róza 7 hó, Mikovics Mária 2 év, Borszakovics Mária 7 nap. Született 9; 4 fiu, 5 leány. Házasság: Sztipics Antal Francziskovits Alojziával, Bedics Jakab Pokvity Katalinnal, Szkenderovits Bódog Vukovics József özvegyével. Fljegyzés: Szloboda Albert Kovács Juliskával, Szalma Lukács Buzá Katalinnal.

Lóverseny Szabadkán.

A „Szabadkai Lóverseny-Egyesület” által, f. év szeptember 13-án ma, vasárnap d. u. fél 3 órakor kezdődő s félóránként új futással tartandó verseny-programját alant közöljük.

A versenyintézőség a következő:

Igazgatók: Schmausz Endre, elnök. Boroviczeny Gyula, dr. Biró Károly, Kiss Aladár, Regényi Lajos, Varga Ágoston, Vermes Béla, ifj. Vojnich Sándor.

Biró: Bezeredy István.

Indítók: Birkáss Gyula és Kiss Lajos.

Verseny titkár: Weber Frigyes.

Pénztárnok: Kopunovits Károly.

Totalizátor-vezető: Milassin Andor.

I. Mezőgazdák versenye. 1000 korona. Ebből 700 korona az elsőnek, 200 korona a másodiknak és 100 korona a harmadiknak. Táv. 1600 méter. Futhat minden szabadkai gazdának legalább két év óta tulajdonában levő 3 év és idősebb félvér lova. Teher 3 év 63 klg. 4 év és idősebb 68 klg. Mének 1½ klg. több; oly ló, mely már ezen díjat egyszer nyerte, nyerés esetén csakis második díjra tarthat igényt. Tét 10 korona, nem tagoknak 20 korona F. v. f.

Alulirott tisztelettel értesitem Szabadka város és környéke nagy érdemű közönségét, hogy a szabadkai

kibéreltem. — Minden törekvésem oda irányul, hogy a n. érd. közönség igényeit a lehető legjobban kielégítem, tiszta és jó borokat, kitűnő konyhát, kávéházi italokat tartok és vendégeimet pontos kiszolgálásban részesítem, hogy a „Nemzeti Casinó” éttermének, sörszárnyának a legjobb hírnevet megszerezhessem. — **Kőbányai korona és pilzeni ősforrás sört** mérek ki. — A mélyen tisztelt közönség teljes tisztelettel

Különféle villásreggeli zóna adagokban is. — Fagyalt-jegeskávé.

„Nemzeti Casinó” éttermét és kávéházát

SZABÓ GUSZTI
Nemzeti Casinó berléje.

1. Vukov Márkné, 3 éves s. pej mén Laczi, 64½ klg. Szín: Fehér-vörös szalag.
2. Dulios György, 5 éves vil. pej herélt Tápió, 68 klg. Szín: Nemzetiszín szalag
3. Pullmann Frigyes, 4 éves pej herélt Vihar, 68 klg. Szín: Kék-fehér szalag.
5. Peits tuk. Antal 5 éves sárga kanca Furiosó, 68 klg. Szín: Zöld szalag.
5. Kuntics Lázár, 5 éves deres kanca Tinka, 68 klg. Szín: Fehér-kék szalag.
6. Czrnkovic Márk, 3 éves fekete kanca Csalfa, 68 klg. Szín: Fehér-kék szalag.
7. Hevér Béla, 3 éves fekete mén Bogár, 64½ klg. Szín: Nemzetiszín szalag, vörös test fekete sapka.

II. Egyesületi díj. Adja a Nagyméltóságú m. kir. földmivelésügyi miniszter úr. 1000 korona. Ebből 800 korona az elsőnek, 200 korona a másodiknak. Táv. 2000 méter. 3 év és id. belföldi ménék és kancák részére, melyek az 1902. és 1903. évben 1800 kor. értékű versenyt nem nyertek. Teher: 3 év 68½ klg. 4 év és id. 72½ klg. Ménék 1½ klg. több. Félvérnek 5 kg. engedmény. Minden 400 korona össznyereményért 1 kg. több halmozva 7 kgig. Tét 20 korona, nem tagoknak 40 korona. F. v. f.

1. Dobó István, 6 éves pej mén Malachit t. v. 77 klg. Szín: kék test, fekete sapka.
2. Volford István, 5 éves sötét pej mén Sipulus t. v. 74 klg. Szín: Sötétkék test, sötét kék sapka fehér pöttyönökkel.

3. Id. Vojnich Sándor, 5 éves pej kanca Páratlan f. v. 67½ klg. Szín: Arany-sárga test, vérv. gomb. szegély és sapka arany bojtjal.

4. Id. Vojnich Sándor, 5 éves s. pej kanca Palma f. v. 67½ klg. Szín: Ugyanaz.

5. Fernbach Károly, 3 é. sötét pej mén Pezsgó t. v. 70 klg. Szín: Fraise test fekete pöttyökkel hasonló sapka.

6. Id. Vojnich Sándor, 5 é. sárga kanca f. v. 67½ klg. Szín: Mint fent.

7. Pokorny Ágoston, 5 éves sötét pej kanca Product t. v. 72½ klg. Szín: Egyenruha, sötét zöld és kék szallag.

III. Szabadka sz. kir. város díja. 1200 korona. Ebből 900 korona az elsőnek, 200 korona a másodiknak és 100 korona a harmadiknak, Táv. 1600 méter. Futhat minden szabadkai lakos 3 év és id. belföldi nevelésű félvér lova. Teher 3 év 68½ klg. 4 év és id. 72½ klg. Ménék 1½ klg. több. Tét 20 kor. nem tagoknak 40 korona. F. v. f.

1. Peits Tuk. Antal, 7 é. pej kanca Dóra, 72½ klg. Szín: Vörös test, fekete sapka.

2. Vojnich Simon, 4 éves sárga kanca Kánya, 72½ klg. Szín: Vörös test, sárga ujak, sárga sapka.

3. Id. Vojnich Sándor, idős pej kanca Dáma, 72½ klg. Szín: Arany-sárga test, vérvörös szegély, gomb és sapka, arany bojt.

4. Tóth Kálmán, idős pej kanca Biri, 72½ klg. Szín: Fehér test, világos kék ujak, fekete sapka.

5. Nagy Akos, 4 é. sárga herélt Zobnatica, 72½ klg. Szín: Kék test, sárga szegély.

6. Frank Sándor, 3 é. pej kanca.

IV. Gátverseny. 800 korona. Adja a Magyar Lovaregylet, a földmivelésügyi

miniszter ur által engedélyezett subventióból. Tiszteletdíj az elsőnek, adják a szabadkai hölgyek és 500 korona, a másodiknak 300 korona. Táv. 2800 méter. 3 év és id. belföldi lovak számára, melyek az 1902. és 1903. években 1000 kor. értékű versenyt nem nyertek. Teher 3 év 65 kg., 4 év 71 kg., 5 év és id. 72½ kg. Ménék 1½ klg. több. Félvérnek 5 kg. engedmény. Minden 400 kor. össznyereményért 1 kg. több, halmozva 7 kgig. Tét 20 korona, nem tagoknak 40 kor. F. v. f.

1. Morvay Ákos 7 éves geszt. pej herélt Döndi f. v. 67½ klg. Szín: egyenruha kék szalag.

2. Samarjay Géza 6 éves pej herélt St. Patrick t. v. 74½ klg. Szín: Rózsaszín test, sárga ujak, vörös sapka.

3. Vojnits Simon 6 éves pej kanca, Csinos f. v. 67½ klg. Szín: Vörös test, sárga ujak, sárga sapka.

4. Id. Vojnich Sándor 6 éves pej kanca Pillangó m. f. v. 67½ klg. Szín: Arany-sárga test, vérvörös szegély, gomb és sapka ar. bojt.

5. Schneidt Gyula 4 éves pej herélt Cadoró t. v. 71 klg. Szín: Egyenruha sötét kék szalag.

6. Nagy Ákos 5 éves sárga herélt Honi II. f. v. 68½ klg. Szín: Kék test, sárga szegély.

7. Kazy István, 4 éves pej herélt Polgár f. v. 66 klg. Szín: Vörös test, sárga sapka.

8. Pokorny Ágoston 5 éves sötét pej kanca Product t. v. 72½ klg. Szín: Egyenruha, sötét zöld és kék szalag.

V. Eladó verseny. 400 korona az elsőnek, tétek fele a másodiknak. Táv. 1400 méter. 3 év és id. belföldi félvér lovak számára, melyek az 1902. és 1903. évben 1000 kor. értékű versenyt nem nyertek. Teher 3 év 70½ klg. 4 év és id. 72½ klg. Ménék 1½ klg. több. Nyertes ló 2000 koronáért árverés útján eladó, az árverési többlet fele a második lóé, fele az egyesületé, minden 200 korona árleengedésért 1 klg. kevesebb. Legkisebb eladási ár 600 korona. Tét 20 korona, nem tagoknak 40 korona. F. v. f.

1. Dobó István, 5 éves sötét pej herélt Barna, 65½ klg. Szín: Sötét kék test, fekete sapka.

2. Kazy István, 3 éves sárga kanca Liza, 64½ klg. Szín: Fekete test, vörös sapka.

3. Id. Vojnich Sándor, 5 éves sárga kanca Párta, 70½ klg. Szín: Arany-sárga test, vérvörös szegély, gomb és sapka, arany bojt.

4. Id. Vojnits Sándor, idős pej kanca Dáma, 72½ klg. Szín: Ugyanaz.

5. Báro Pödmaniczky Endre 5 éves pej herélt Ducozi, 68½ klg. Szín: Fehér test, vörös u, kék-fehér sapka.

6. Fernbach Károly, 3 éves sárga herélt Húség, 70½ klg. Szín: Fraise test, fekete pöttyökkel hasonló sapka.

7. Nagy Ákos, 6 éves sárga herélt Biró, 68½ klg. Szín: Kék test, sárga szegély.

VI. Vigasz verseny. 150 korona. Ebből 100 korona az elsőnek, 50 korona a másodiknak. Táv. 1000 méter. Nyitva oly lovak számára, melyek a mezőgazdák versenyében futottak és díjat nem nyer-

tek. A verseny csak akkor tartatik meg, ha legalább három ló indul. Teher 3 év 68 klg., 4 év és id. 68 klg. Tét nincs. Nevezés a helyszínen.

Különvonat indul d. u. 2 órakor, vissza ¾6 órakor.

Jegyek előre váltható Erdélyi D. és Társa dohány nagytörsdájében ma, vasárnap, d. e. 11 óráig és délután a versenyterén a pénztárnál. Jegyek ára: Tribune-jegy 2 kor. Állóhely 40 fillér. A tribune közvetlen a vasut közelében van és kényelmes gyalog ut vezet hozzá.

A díjak a helyszínen fognak kiosztatni.

A bűnös anya.

Egy fiatal leány esett ismét a csábításnak áldozatául Baján. Hitt a férfi bűnös szavának, feláldozta bűnének becsületét. A becsület feláldozása után a gyilkosságtól csak egy lépés választ el, s a fiatal D... ezt az elválasztó lépést is megtette.

Mikor ma éjszaka érezte, hogy az anyaság pillanata közeledik, az éj sötétjében kiszökött a vasut parkjába. Itt szülte meg gyermekét, akinek első hangja a bűn szándékát tetté érlelte az anyában, A szeretet helyett a gyilkosság gondolata született meg a kis fiuval együtt.

Felkapta a gyermeket, a pályaház árnyékszékéhez vánszorgott vele s gyermekét bele dobta. Ezután visszavánszorgott a parkba s ott akarta kipihenni az átélt fájdalmakat.

Az árnyékszékben nem merült el a kis csecsemő. Sirt és sirását meghallotta Keresztesi állomási máházó, aki azonnal kihuzta, szerencsére még élve a csecsemőt.

Most az anya keresésére indultak s a vérnyomok el is vezették hozzá. Egy padon ült keservesen zokogva. Egy kocsira ültették és a rendőrségre kísérték, ahonnan kihalgatása után szüleinek házába szállították.

SZINHÁZ.

A szintársulatot váró Baja.

A bajai közönség immár türelmetlenül várja az október 1-ét, amikorra — biztos forrásból vett hír szeriat — bevonul színházunkba Pesti Ihász Lajos szintársulata. A bérlet teljes sikeréről szinpártoló közönségünk készséggel gondoskodik majd, csak egy aggálya van: hogy a direktor uegint a nyári társulatot hozza ide, ami persze nagy csorbát ütne a társulatnak jó hírnevén is, meg sokat ártana a Baján legutóbb szépen föllendült szinpártolásnak is. Ha Pestinek idei operette-ensembleja megüti a mértéket, s helyesebben: ha sikerült neki a koloratur-enekesnőnek Szógyi Gina távozása óta egyre vajudó kérdését szerencsésen megoldania és ha operette-ujdonságokkal jól fölszerelve jön ide, úgy az idei — mindössze egy hónapos bajai saison — egyike lesz a legbrilliánsabbnak.

Csalhatatlan előjele ennek a sikernek, hogy közönségünk már most méltatlankodik, amiért az idén csak egy hónapos, csonka szini sainsont kap, és már most okkupálják a jobb elsőrangú helyeket a bajai — par excellence — operette-közönség, hogy le ne késsenek.

Ajánl törlesztéses jelzálogkölcönöket 10 évtől 60 évig terjedő visszafizetéssel 3½ és 4% kamattal, városi bérházak és földbirtokokra leendő betáblázás mellett,

LENGYEL MANO

Bank és Bizományi Üzlete

— Szabadkán, —

● 1. kör, Eötvös-utca 117. sz. ●
(az »Arany dinnyé«-hez ozimzett házban.)

Legjobban örülnek annak, hogy Gerlaki Hermin, a mi kedvenc szoubrettünk megmaradt a társulat kötelékében és kíváncsiak rá, vajjon Falussy hatalmas és színes baritonja mellett fejlődött-e alakítási képesség és játék dolgában valamennyit.

Szeretnék, ha a nekünk felejthetetlen Tárján Irma méltó utódot találna Olasz Klárikában, kiről eddig csak azt hallottuk, hogy nagyon szép és hogy szépsége sok kezdetleges fogyatékoságot képes felejtetni »Monna Vanná«-ban.

Egyebekben tatarozzák már a bajai »Bárány szálló« nagytermét, mely még mindig hivatva van a papiroson immár évtizedek óta épülő állandó kőszínházat pótolni — az előadások technikai részének és a színészet iránt érdeklődésünknek végtelen kárára.

Reméljük, hogy az idén utoljára.

S. Zoltán.

Törvénykezés.

Büntető főtárgyalások.

A szabadkai büntető törvényszéknél a jövő hétre a következő ügyek tűzettek ki főtárgyalásra:

Szeptember hó 14-én. Bus Vincze és társa—lopás. Simon József és társa—lopás. Mukics Aurel—párviadal. Körösi Mózes—súlyos testi sértés. Tanszki János—súlyos testi sértés.

Szeptember hó 16-án. Takács Sánta János és t.—lopás és orgazdaság. Pécs János—erőszakos nemi közönség. Romhányi István—sikkasztás. Kolompár Sándor—lopás. Rückkert István—személyes szabadság megsértése.

Szeptember hó 18-án. Ifkoyits Lázár—súlyos testi sértés. Fehér Antus Ferencz—lopás. Romoda Ferencz—sikkasztás. Pilszi Margit—lopás. Kolompár Bolgovics Mátyás—lopás. Takács Lukátsné—emberölés.

Közgazdaság.

Időjárás. (A központi meteorológiai intézet távirati jelentése.) E hó 13-ára hűvösebb időjárás várható sok hetyűt csapadék.

Vetőmagvak.

(Mauthner Ödön tudósítása)

A tartosan száraz és rendkívül meleg időjárás következtében a forgalom vetőmagvakban annyira gyenge volt, mint a minő már évek óta nem tapasztaltott. Kivételt képeznek a vetőgabona félék, melyből az élénk kérdészködés után ítélve nagyobb forgalomra lehet következtetni. A mi vöröshermagot illeti, úgy a spekuláció még mindig tartzkodóan viselkedik, miután a legtöbb termelő országból tényleg megbízható tudósítások eddig még hiányzanak. Amennyire az eddig beérkezett jelentésekből ítélni lehet, valamennyi termelővidéken közepes termésmről fogunk beszámolhatni. Nemország úgy látszik ezen körülménnyel számol is, mivel a vételkedv csökkent és a hangulat sokkal nyugodtabb lett, jóllehet Erdélyből és a Tiszavidékekről a jelentések kevésbé kedvezően hangzanak mint a múlt héten.

Luczernamag, igen bő termést adott, minőség tekintetében azonban mivel a proszemü — sok kívánni valót hagy hátra Baltaczin néhány nagyobb tétel válto-

kozó áron kelt el, Fehérheremag is jó hasznot adott, kötésekre azonban nehezen kerül a sor, mivel a termelők még mindig az utolsó évi magas árakat tartják szem előtt. Komocsinmag. Az eddig beérkezett minták igen szép minőségekről tanuskodnak. Az állítólagos jó termés dacára nagyobb behozatalra számítanak és ennek következtében a termelők által ez idő szerint követelt árak nem adatnak meg.

Jegyzések nyersáruért 50 kilónként Bpsten:

Vöröshere	54—58 kor.
Luczerna	50—55 "
Baltaczin	12—13 "

— A nem-okleveles gazdatisztek ügye.

A Nem-Okleveles Gazdatisztek Országos Egyesülete tudja Magyarország összes nem-okleveles gazdatiszteivel, hogy a földmivelésügyi miniszter 1903. évi 58050. szám alatt az egyesület alapszabályait helybenhagyta; ezzel kapcsolatosan felkéri — lapunk úján — a kartársakat hogy a nem-okleveles gazdatisztekre nézve fölötte mostohán rendelkező 1900. évi XXVII. t. cz. hiányainak kiépítésére vonatkozó s szigorúan a törvény keretein belül folytatni szándékolt működésében segítségére legyenek, nehogy a nem-okleveles gazdatisztek testülete legközelebb már (a törvényben jelzett 1906. évben) teljes elzülésnek induljon. Szükséges tehát, hogy a kartársak saját, életbevágóan fontos érdekünk miatt lépjenek érintkezésbe az országos egyesülettel, illetőleg haladéktalanul sorakozzanak annak zászlaja alá. Minden e tárgyra vonatkozó felvilágosítás: megad a Nem-Okleveles Gazdatisztek Országos Egyesületének igazgatósága (Budapest, VII., Baross-tér 14).

— Kisasszony napi országos vásárunk.

A múlt vasárnap és hétfőn megtartott úgynevezett kisasszony napi országos vásárunk nagyon lanyhán volt látogatva. Legélénkebb volt a baromvásár, ahová felhajtattott összesen 7118 lábas jószág. Ebből eladatott 4045 drb. és pedig; ló 591, bika 105, ökör 462, tehén 487, tinó 324, üsző 208, szopos bika 168, szopos üsző 120, bivaly 42, juh 1533 és kos 5 drb.

Gabonatözsde.

Budapesti gabonatözsde.

Szilárd irányzat és 5 fillérig magasabb árakon elkelt 65.000 mtm. buza, rozs változatlan, zab szilárd, néhány fillérrel drágább.

A mai határidő-üzlet dacára gyengébb Amerikai jegyzésekre szilárdult és az összes termények néhány fillérrel javultak.

Az általános forgalom nagyon megélénkült.

	Kezdete	Változás
Buza okt.-re	746	750—749
Buza	—	—
Buza ápr. 1904	769	773—772
Rozs okt.-re	622	625—624
Rozs	—	—
Rozs áprilisra	649	652—651
Zab okt.-re	547	549—548
Zab	—	—
Zab áprilisra	572	574—573
Tengeri szept.-re	626	628—627
Tengeri	—	—
Tengeri	—	—
Tengeri máj. 19. 4	548	551—550
Repce	—	—
Repce	10—80	10—80—1190

Idegenek Szabadkán.

Szeptember 21.

Nemzeti szálloda: Grosz Ignác utazó Bpest. — Hartmann Márton utazó Bpest. — Leitner József utazó Bécs. — Fischer Mór utazó Bécs. — Kolowrat Guida utazó Bécs. — Pany I. utazó Bpest. — Szommer Ernő utazó Bpest. — Schaffer Béla utazó Bpest. — Heumann Albert utazó Bpest. — Klein Mór utazó Bpest. — Schreiber D. utazó Ujvidék.

Bárány szálloda: Stern lókereskedő Baja. — Kende mérnök Zombor. — Sztankovits mérnök Zombor. — Dr. Brucker Vilmos ügyvédjelölt Nagyszében. — Glattauer Hugó keresk. Bécs. — Löwy Gusztáv utazó Bpest. — Glattauer Jakab keresk. Bécs.

Pest szálloda: Holub Tamás Bpest. — Körpel Gyula utazó Sopron. — Dr. Imkovic Ottó ügyvéd N.-Szt.-Miklós.

Polgári szálloda: Schmiat Henrik B.-Almás. — Zsoldos Sándor Ókanizsa. — Vida István Csantavér. — Soja József Ómorovicza. — Kulinyi Mór tanító B.-Földvár. — Jockel és testvére Kis-Hegyes. — Réthy György Bpest. — Dr. Kassaroff Filippopolli Bulgária. — Schossberger N. Szeged. — Kellner Jakab Bpest. — Weisz Albert Temesvár. — Elek Sándor Kishegyes.

Felelős szerkesztő:

DUGOVICH IMRE

Hirdetések.

Legolesőbb a

Terézia
levélpapír

szép Ivori színben, **tükör sima felületű,**
kellemes írás. — 50 boríték és 50 levélpapír, diszes dobozban

65 krajczár.

Kapható **Heumann Mór** papirkereskedésében Szabadkán.

Magyarország

falitérképe

megvételre kerestetik. Czim a kianóhivatalban.

WACHSMANN JENŐ

gyógyszertára az »Órangyalhoz«
Szabadkán, Zombori-ut 31sz.
Telefon 227. sz.

Ajánlja dúsan felszerelt

gyógyszertárát, s gyógyanyag raktárát
a t. cz. közönség figyelmébe.

Az összes gyógykülönlegességek,
impraegnált és egyszerű kötszerek,
cognac, gyógyborok s mindennemű
e szakmába vágó cikkek nagy-
bani raktára s előnyös beszerzési
forrása.

Telephon rendelések a város és Palics fürdő
területére díjmentesen házhoz szállíttatnak.

17173/903. szám.

Árverési hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a város közönsége tulajdonát képező alább felsorolt szántóföldek az 1903/904. gazd. évtől kezdődő 25 évi időtartamra nyilvános árverés útján a helyszínen hasznóbérbe fognak adatni és pedig:

I. F. évi szeptember hó 16-án d. e. 8 órakor a helyszínen:
Tompá katonai II. ny. 159 láncc és a Tompa kelebíai IV. ny. 44¹⁰⁰⁰/₂₀₀₀ láncc.

II. F. évi szeptember hó 17-én d. e. 8 órakor a helyszínen:
Tompá körösi IV. ny. 240⁷⁰⁰/₂₀₀₀ láncc.

III. F. évi szeptember hó 19-én d. e. 8 órakor a helyszínen:
Tompá körösi III. ny. gyepföld 222¹²⁰⁰/₂₀₀₀ láncc.

IV. F. évi szeptember hó 22-én d. e. 8 órakor a helyszínen:
Tavankuti IV. ny. 49⁷⁰⁰/₂₀₀₀ láncc.

V. F. évi szeptember hó 24-én d. e. 8 órakor a helyszínen:
Hajdu járási és a Radonavácsi III ny. 305¹⁸⁵⁰/₂₀₀₀ láncc.

VI. F. évi szeptember hó 26-án d. e. 8 órakor a helyszínen:
Vágó járási 105¹⁹⁵⁰/₂₀₀₀ láncc.

Megjegyeztetik, hogy a fent elősorolt tavankuti földekből egy hasznóbérlő 2 lánccnál kisebb és 20 lánccnál nagyobb, míg a többi fenti földekből egy hasznóbérlő 5 lánccnál kisebb és 20 lánccnál nagyobb területet 25 évre hasznóbérbe nem vehet; 2-szor hasznóbérlő tartozik a hasznóbér felét az árverés alkalmával azonnal lefizetni, a mely összeg biztosítékul szolgál és az ár. feltételekben előírt lakó és gazdasági épületnek a bérlett földön leendő felemelése után hasznóbérlőnek visszaadatik; 3-szor hasznóbérlő köteles a hasznóbér felét minden év november hó 1-ső napján, másik felét pedig a következő év május hó 1-ső napján különbeni 6% késedelmi kamat fizetés kötelezettsége mellett a város házipénztárába befizetni.

Egyéb ár. feltételek a gazdasági ügyosztálynál a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Kelt Szabadkán, 1903. évi szeptember hó 5-én.

A városi tanács.**Rabélelmezés.**

A szabadkai kir. ügyészség felügyelete alatt álló kir. törvényszéki fogházban a letartóztatottak és fegyenczek rendes ételmezésének biztosítása végett a szabadkai kir. ügyészségnél **f. év szeptember hó 25-én d. e. 9 órakor** versenytárgyalás lesz. Az ételmezés egy, illetve három évre fog biztosítani.

Külön ajánlat teendő:

1) a rendes étadagra nézve 56 dkgrm. kenyérrel,

2) a böjti (112 dkgrm kenyér) étadagra nézve és

3) a betegek részére kiszolgáltató étkekre nézve.

Bánatpénz 1400 korona.

A betegek étadagainak áráiról, valamint a részletes árlejtési feltételekről a helyb. kir. ügyészségnél bővebb felvilágosítás szerezhető.

Hirdetmény.

Alulírott, mint dr. Reisner Lajos ügygondnok végrehajthatónak özv. Malagurszky

szki Lukácsné szül. Ivánkovics Radákov Klára elleni végrehajtási ügyében kirendelt zárgondnok a szabadkai kir. törvényszék mint tkvi hatóságnak 9017. tkv. 1903. sz. végzésében nyert utasításhoz képest közhírré teszem, hogy a zár alá vett

1) a szabadkai 8259. sz. betétben 19387. hrsz. a. foglalt 88 ö. i. sz. kelebíai lakházat, mely 2 szobából, 1 konyhából és 1 kamrából áll,

2) az ugyanott levő istállóknak használt 10 öl hosszú, 3 öl széles nádtetejű melléképületet,

3) az ugyanazon betétben 19383. hrsz. alatt fölvetett 102 □ öl kertet,

4) az u. a. 19389. hrsz. a. fölvetett 101 ö. i. sz. lakházat, mely 2 szobából, kamrából és 1 oldalszobából áll,

5) az u. a. 19390/1. hrsz. a. fölvetett 300 □ öl szőlőt,

6) az u. a. 19390/2. hrsz. a. fölvetett 1 hold 781 □ öl kertet,

7) az u. a. 19391. hrsz. a. fölvetett 1015 □ öl legelőt,

8) az u. a. 19392. hrsz. a. fölvetett 47 hold 1544 □ öl szántóföldet,

9) az u. a. 19392/2. hrsz. a. fölvetett 18 hold 1515 □ öl szántóföldet,

a **f. évi szeptember hó 20-ik napján** délelőtt 9 órakor dr. Reisner Lajos ügyvéd ur irodájában (Szabadkán I. kör Wesselényi utca 44. sz.) tartandó árverésen együttesen, esetleg parcellánként az 1903/1904-iki gazdasági évre a legtöbbet ígérőnek hasznóbérbe adom.

A hasznóbérbeadás feltételei naponta d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óra között dr. Reisner Lajos ügyvéd ur irodájában megtekinthetők, ahol és amikor az érdeklődőknek felvilágosítással szolgállok.

Szabadkán, 1903. évi szeptember 12.

Hegedűs Ferencz,
zárgondnok.

16752/903. szám.

Árverési hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város tanácsa ezennel közhírré teszi, hogy a város közönsége tulajdonát képező radonavácsi földekből az 1, 2, 3, 4, 5, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30 és 31. számú 2 lánccos parcellákban az 1903/904. gazd. évtől kezdődő 25 évi időtartamra **folyó évi szeptember hó 15-én d. e. 8 órakor** a helyszínen nyilvános árverés útján hasznóbérbe fognak adatni azzal, hogy a hasznóbérlők a hasznóbér felét nyomban tartoznak lefizetni — egyéb feltételek a helyszínen lesznek felolvasva és a hasznóbérlőknek megmagyarázva.

Kelt Szabadkán, 1903. évi szeptember hó 10-én,

A városi tanács.

Szabadka szab. kir. város rendőrkapitánya.

16975. kap. igt. 1903. szám.

HIRDETMÉNY.

A város területén az utóbbi időben több veszett kutya kóborolt és irtatott ki, melyek több embert martak meg s miután ennek folytán a városban több veszettség gyanuja alatt álló kutya kóborol, ez okból az 1888. évi VII. t. cz. 68. §-a s illetve a ezen törvény alapján 40000/1888. szám alatt a nagymélt. földmivelés, ipar- és kereskedelemügyi

m. kir. miniszterium által kibocsájtott rendelet 188. §-a alapján elrendelem, hogy a város bel- és külterületén lévő valamenny **bármely fajú kutya mátol számítva 40 napon keresztül megkötve tartassék**, az így megkötött kutya különösen friss vízzel jól elláttassék vagy pedig harapás ellen biztos szájkosárral zsinóron vezettessék, mivel az ezen rendelet ellenére **szabadon eresztett kutyák minden tekintet nélkül kiirtatni**, tulajdonosaik pedig a törvény 154-ik §-ának i) pontja alapján a kutyák elhanyagolása esetén is **100 forintig terjedő pénzbüntetéssel** fognak büntetettetni.

Tekintve pedig azon körülményt, hogy a jelen év folyamán a város területén több egyént martak meg a veszett ebek; a fentebb közölték újbóli, legszigorubb szemmel tartása mellett arra is figyelemessé teszem a nagy közönséget, hogy bármely állaton észlelt minden gyanus megbetegedési eset a rendőrkapitányi hivatalnál az idézett törvény 149. §-a értelmében 300 forintig terjedhető pénzbüntetés terhe alatt azonnal bejelentendő.

Szabadkán, 1903. évi augusztus hó 28-án.

Szalay Máttyás,
rendőrkapitány.**Árverési hirdetmény.**

Alulírott, mint dr. Reisner Lajos ügygondnok végrehajthatónak özv. Malagurszky Lukácsné szül. Ivánkovics Radákov Klára elleni végrehajtási ügyében kirendelt zárgondnok a szabadkai kir. törvényszék mint tkvi hatóság 9017. tkv. 1903. sz. végzésében nyert utasításhoz képest közhírré teszem, hogy a szabadkai 8259. sz. betétben 19383. hrsz. a. fölvetett 102 □ öl kertnek ez évi szőlőtermését, továbbá az ugyanazon betétben 19390/1. hrsz. a. fölvetett 300 □ öl kelebíai szőlőnek ez évi termését, az ugyanezen betétben fölvetett 9 láncc földnek kukoriczatermését, az ugyanott levő 200 □ ölnyi záposztás kertnek, 1 láncc muharral és 5 kapa burgonyával beültetett földnek idej termését a **helyszínen, vagyis Kelebíán 116. sz. a.** (özv. Malagurszky Lukácsné tanyáján) **f. évi szeptember hó 21-ik napján délután 3 órakor** Bende Ignác kir. bir. végajtó közbenjöttével tartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek a zárlati jegyzőkönyvben kitüntetett becsértéken alul is azonnali készpénzfizetés mellett eladom.

Az érdeklődőknek naponta d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óra közt dr. Reisner Lajos ügyvéd ur irodájában felvilágosítással szolgállok.

Szabadkán, 1903. évi szeptember hó 12.

Hegedűs Ferencz,
zárgondnok.**Kladek Kázmér**diszszoba festő és mázó Szabadkán
Bercsenyi-utoza, 669. szám.

Elvállal minden e szakmába vágó munkálatokat, a legkényesebb izlésű szobák, vendéglők és termek festészetét — enyv, olaj, vagy tempera kivitelben

jutányos árak mellett.

Egy koronáért

portómentesen küld az

● orvosszövetség sorsjátékához ●
egy sorsjegyet az
Országos Sajtóiroda, Bpest
Kemény Zsigmond-u. 11.

Huzás már október 10-én.

4800 nyeremény. 1 főnyeremény 40000 korona.

Legnagyobb nyeremény legszerecsenebb esetben
50000 korona.

1 kor. 1 sorsjegy. Szerencse fel! 1 kor. 1 sorsjegy.

Gazda közönség figyelmébe

Weitzenfeld Márczell

kender-, kötél-, zsinog-, zsák-
és ponyva raktára.

SZABADKA

Kovács u. 294 sz. Telefon 190

Az aratás alkalmából
ajánlja dusan berendezett
zsák és ponyva raktárát.

**Magyar kölcsön-
könyvtár előfize-
lési ára egy hóra
1 korona**

Heumann Mór

könyvkereskedésében

S z a b a d k á n .

Törlesztéses kölcsönök

engedélyeztetnek földbirtokokra
a Bácskában 600 korona, 700
korona sőt 800 korona is ka-
tasztrális holdanként.

Megvásárolt földekre a vétel-
ár háromnegyedrésze lesz meg-
szavazva.

Bővebb felvilágosítással kész-
séggel szolgál

Schäffer Vilmos

bankigazgató

Szegeden.

Megbízható, szolid ügynö-
kök alkalmaztatnak.

Van szerencsém t. cz. szives tudomására
hozni, hogy több év óta fenálló szabó üzle-
temet a

női ruha elkészítésre

is kiterjesztettem, s e célra berendezett mű-
helyemben (Tompa-u. 296. »vörös ökör« is-
kola mellett) elkészülnek — szakszerűleg —
a legszebb női divat toillettek, angol kosztüm,
díszes tavaszi és nyári ruhák stb. —
Különös figyelmébe ajánlom a

női felső-kabátokat és

ANGOL RÚHAKAT,

melyek műhelyemben

férfi szabó munkások által
készülnek. Remek állásért (Paletto, Spenzer
vagy testhez álló) kezeskedem.

Barth Henrik

férfi- és női szabó.

Eötvös-utca 60. szám, (Hálpia.)

1429/1903 eln.

Hirdetmény.

Szabadka szab. kir. város területén el-
vonuló tvh.műutak fenntartásához 1903—4.
évekre szállítandó 1080 m. zúzott kavics,
200 m. kötőanyag és 800 m. fedőanyag
szállítására ezennel zárt ajánlati verseny-
tárgyalást hirdetek.

Az ajánlatok beadása határidejéül **1903.
szept. 21-ének** délelőtt 10 óráját szabom
meg, ameddig a lepecsételt ajánlatok a
polgármesteri hivatalra ozimezve beadandók.

Elkészett vagy távirati ajánlatok figye-
lembe nem vétetnek. Feltételek a városi
mérnöki hivatal által az érdeklődőknek
saját költségükön megküldetnek, esetleg
a hivatalos órák alatt a városi mérnöki
hivatalban betekintheők.

Szabadkán, 1903. aug. 27-én.

Dr. Blró Károly
polgármester.

Kérjük a czégre ügyelni!

Legnagyobb választék
kész férfi és gyermek ruhákban
Földes Samu és Társánál
Szabadkán

Főtér, Vermes palota.

Legolcsóbb árak az őszi idényre:

Őszi gyermek öltöny . . . 6.— kor.

Őszi gyermek felöltő vagy

téli kabát 9.— kor.

Őszi férfi öltöny 17.— kor.

Őszi férfi felöltő, téli ka-

bát vagy Ulszter 19.— kor.

Őszi nadrág, szövet 6.— kor.

vagy Kamgarnból, minden szín és

nagyságban, jó minőségű szövetből,

felelősség mellett!

Gyors elszakadás esetén azonnal másik új

ruhával kicseréljük!

Kérjük a czégre ügyelni!

Mindennemű

**Tűzijátékok és papir —
lampionok**

— nagy választékban kapható —

Illgen János

fűszerkereskedőnél, Szabadkán, a színház mellett.

SÜRGÖNY-CZIM:
DÁNIEL SZABADKA

AJÁNlja A DUSAN FELSZERELT

CSERÉPKÁLYHA- ÉS CEMENTÁRU
RAKTÁRÁT

CSERÉPKÁLYHA-KÉSZITŐ

ÁLLANDÓ MINTARAKTÁR:

BATTHÁNYI-UTCZA, CSAJKÁS-FÉLE HÁZ

ELVÁLLAL MINDENFÉLE, E SZAKMÁBA VÁGÓ MUNKÁT.

Morvai Novák S.

vasbeton és Rabitz munka vállalkozó, —

— márvány, mozaik és cementáru gyár.

Vasbetonból épült saját házában, a vasuti indóházzal

Telefon 238. sz. szemben. Telefon 238. sz.

Elvállal: vasbeton és Rabitz munkálatokat, beton

csatornázás, beton műtárgyak, nedves falak szárazza

és granitt-terazzo munkák.

Fürdő kádak, vizeztartók, vizelők, szökő kutak, facement tetők.
Nagy és állandó raktár Román és Portland czeментből.

Nagyban és kicsinyben a házhoz szállítva legjutányosabb árak mellett.

Nagy raktár mindennemű mozaik és cement lapokból 1—6 színben, keramit lapok.

Kőagyagsővek. Szabadalmazott asphalt elszigetelő lapok nedvesség ellen.

Asphalt papir, stb.

„VILLÁM” legújabb centrifugalis bogyzó és zúzógépek.

Temesvár

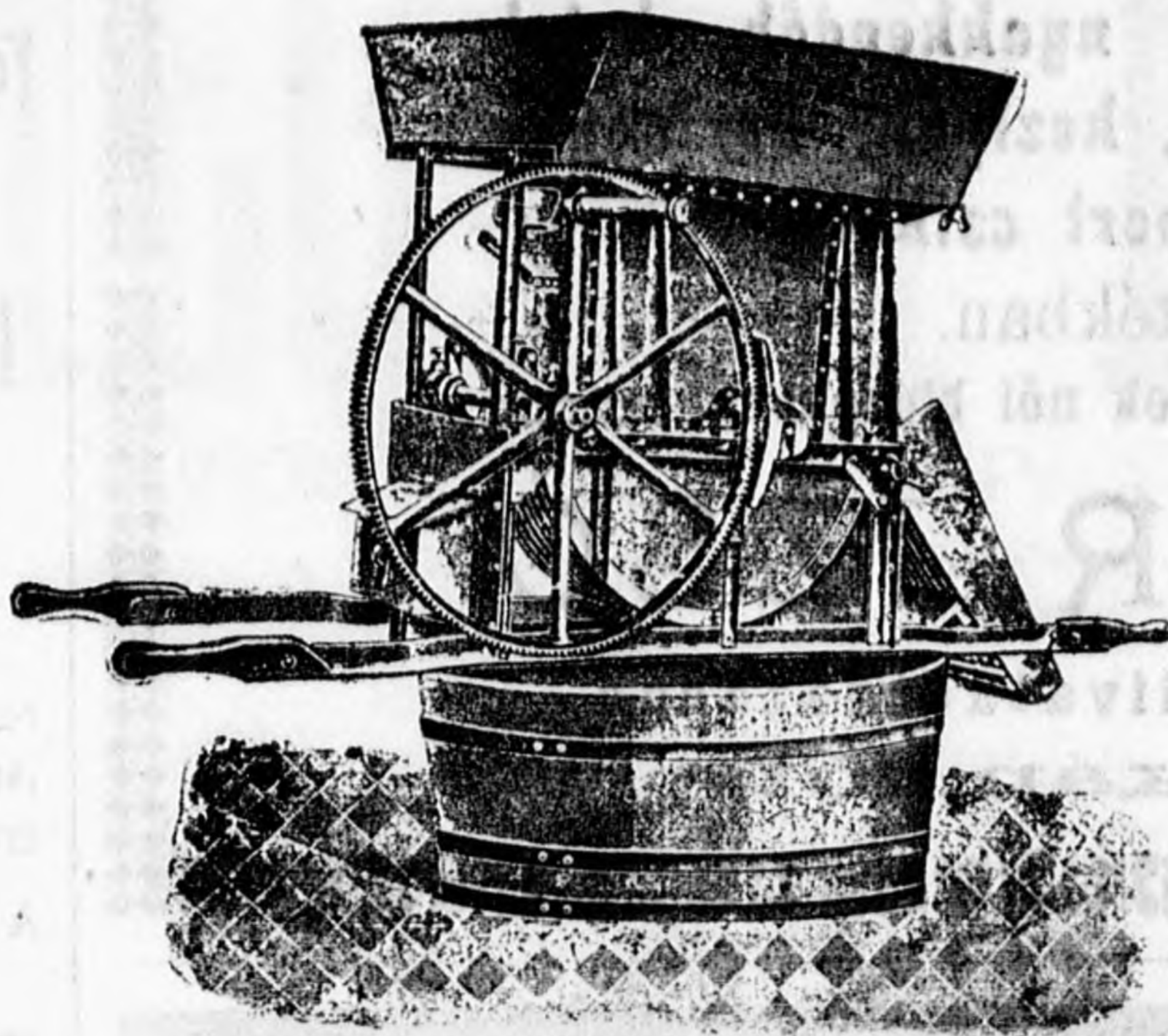
1901. I-ső díj, diszoklevél.

1902. Egri borászati kiállításon

I-ső díj aranyérem és diszoklevél

1902. Pozsonyi országos gazd. kiállításon

I-ső díj állami aranyérem.

Borsajtók.

„Kincsem”, „Regyalja”, „Köngökszerkezetű”, „Mabille” és „Aczelorsós”, a hegyaljai bortermelők legkedveltebb

Borsajtói.

Legújabb rendszerű „kettős kosaru” sajtók nagy üzemű préseléshez.

Előnye: a must sehol sem érintkezik vasrészekkel. Egyszerű kezelés! Oriási erő kifejtés! A törköly egy darabban és könnyen kivethető! Egy ember által könnyen kezelhető!

Szőlőzúzó és bogyzók.

→ Arjegyzék ingyen. ←

Szilágyi és Diskánt gépgyára Miskolcz.

Kitüntette Buda pesten 1896.

Horváth Sándor

Kosáronodája

Jókai-utca Szabadkán, Vermes-féle ház, 38. sz. alatt.

Kitüntette Szegeden 1899.

Kiállítási érem.

Ezüst érem.

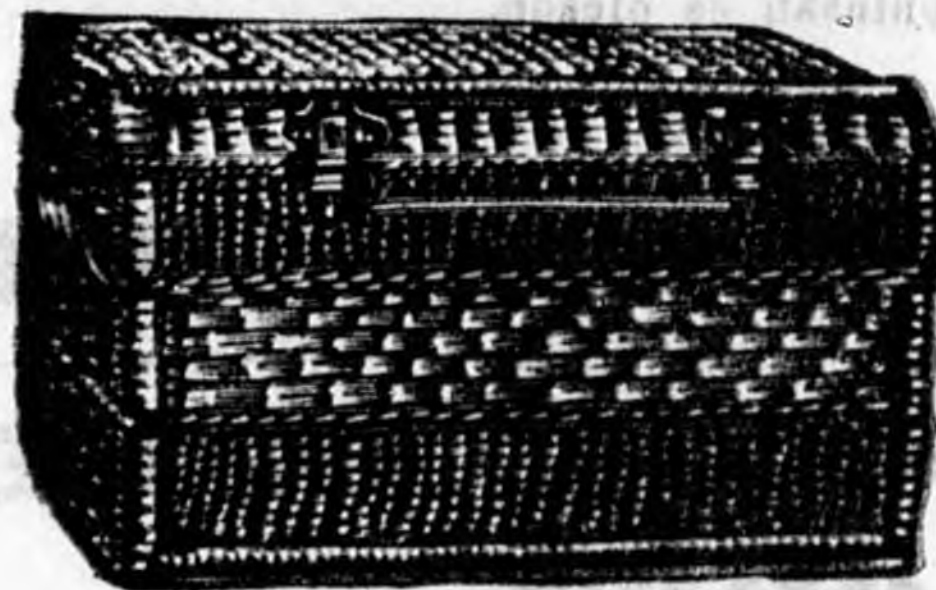
Elvállal, készít és raktáron tart: **Gyermek kocsikat, utazó kosarakat** legfinomabb nád- és palma kézikosarakat, gyékény kosarakat, gyékény szatyrokatozók

piaczi kosarakat fedéllel és fedél nélkül,

virág állványokat

legdiszesebb kivitelben. **Koosi kosokat** koczkás és sima fonással. — Szóval minden e szakmába vágó disz munkák olesón készíttetnek.

Nádszékek a legjutányosabb árban készíttetnek

ELADÓ

a IV. kör Horváth-utca 123. számu

H Á Z,

mely áll 4 szoba, konyha, kamra és melléképületekből.

Ertekezhetni Nagy Tekla vendéglőjében V-ik kör.

HIRDETÉS.

A szabadkai földmives iskola magyarfajta törzsgulyájából származó, alább felsorolt számfeletti tenyészállatok és választott sarju malacok

szeptember hó 18-án d. u. 3 órakor

a belső majorban nyilvános árverésen eladatnak.

Megnevezés.

Neve az állatnak.	Kora.	Apja.	Anyja.	Észrevételek.
Poros	Harmadfű	Zsombo***	Poros	
Csipke	>	>	Primás**	
Vidra	>	>	Vidra**	
Gombos	>	>	Gombos**	
Bohóc	Ötödfű	Piktor*	Füge**	„Pötyke” által felűzetve VI/16.
Bálvány	>	>	Táblás***	> > > VI/15.
Bibor	>	>	Gombos**	> > > VI/12.
Gombos öreg tehén				> > > VI/16.
Boros	>	>		> > > VI/9.
Vidra	>	>		> > > VI/1.

* Orsz. törzskönyvezett állat b. Vojnits S. gulyájából származott
 ** > > > Ertl. J. bácsi > > >
 *** > > > mezőhegyesi > > >

A felügyelő bizottság.

Szeplőt, májfoltot,

bőrtakákat, anyajegyeket, pörsekenéseket és mindennemű más foltot rövid használat után eltávolít az arczról és kézről s a bőrt puhává és fehérré teszi a

Govorkovich Janos

eszéki gyógyszerész által készített:

Eszéki Mária-kenőcs,

amely a dr. SPITZER-féle

Mária szappannal

együtt használva állandó és üde szépséget kölcsönöz az arcznak. — A köszönő levelek ezrei tanuskodnak a világhírű kenőcs bámulatos hatásáról.

Kapható Szabadkán:

Zalán Béla drogueriájában

A kenőcs ára 70 fill., a szappané 80 fill.

POLÁNYI DEZSO

Vöröskereszthez czimzett gyógytárába egy hatodik gymnasiumot végzett magyarul és bunyevácul beszélő gyakornok azonnal felvétetik.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Elegáns kalapok, nyakkendők, botok, gallér és kézelők, keztyűk, harisnyák, fekérneműek és sport cikkek dús választékban.

== Különlegességek női bluzokban. ==

EISLER IZSÓ

férfi és női divatárúházában
Szabadkán, főtéren.

Olvasd!

Olvasd!

ENGL ADOLF

varrógép-kerékpárraktára és házi sürgöny (villamos osengető) installáló intézete.

Szabadkán, Kossuth-utca

a „Pest szálloda“-nak és dohány nagytözsénének átellenében.

elsőrendű varrógépet — részletfizetésre is, és a cöntinens legjobb kerékpárját, a „Styria“-t, a melynek főképviseelője, egyszersmind Szabadka és a megye nagyobb területére.

Különösen felhívja a hölgyközönség figyelmét műhímszövegekre, a melyekkel bármilyen komplikált mintájú himzést művészesen lehet előállítani.

Minták és gépek bármikor megtekinthetők és szaktanítás INGYEN.

Bevezet házi sürgönyöket (villamos osengőket és elfogad mindennemű e szakba vágó valamint bármilyen gépjavitást, lelkiismeretesen, pontosan és olcsón.

Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek.

A mű festőhez

az címzett egyházi szerek és festék kereskedés, az mű és iparfestészeti terem megnyitása.

Van szerencsém tisztelettel értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy a közel husz éven át főnálló üzletemet megnagyítom és kibővítom

egyházi szer és festék-kereskedéssel.

A »Műfestőhez« címzett kereskedésben elfogadtatnak megrendelések egyházi kőfestésre, portraifestésre, templom festésre bármely stylben; szobafestések magyar stylben; termek és szállodák modern kifestése; aranyozások, oltár-épitések, szobrok polikromirónása, másolások, szóval minden a műfestési és festési szakmába vágó munkák.

Előnyös beszerzési források lehetővé teszik, hogy eredeti gyári árakban számíthatok, s így vevőmet olcsón és szolidan szolgálhatom ki.

Ajánlom továbbá a festőknek és háztulajdonosoknak

legújabb találmányomat

nedves falaknak szárazza tétele végett festés által, mely feleslegessé tesz minden grundolást, s hulladék leválást. Ezen új találmányom

a Bátorí magyar új enyv,

mely kizárólag csak nálam kapható. — 100 kiló 25 kor., úgy, hogy meghigitva egy kiló enyv csak 4 fill érbe kerül. De a festőnek azáltal is nagy előnye van, mert oly kész enyvet kap amelyet bármily vízzel megritkíthat, szagtalan, főzni nem kell és sok időn át tartható, mert nincs romlásnak kitéve.

Festőmestereknek 1 kilónként is szolgállok, 1 kiló 10 fill. a mi egy menyezethez vagy egy falnak elégséges.

Bátorí (Blaskovits) Mihály

műfestész Szabadkán.

Üzlet: Deák-utca Jó-féle ház. Lakás: VII. kör, Erdő-utca 66. sz

Lótenyésztési jutalom osztás Zomborban.

A Bács-Bodrog vármegyei
GAZDASÁGI EGYESÜLET
folyó évi szeptember hó 27-én
ZOMBORBAN

a vasártéren

LÓTENYÉSZTÉSI JUTALOMDIJAZÁST

rendez, a melyhez az egyesület minden tagját és a lótenyésztés ügye iránt melegen érdeklődő nagyközönséget tisztelettel meghívja.

A díjakat a nagymélt. m. kir. földművelésügyi miniszterum adja.

Dijaztatni csak Bács-Bodrog vármegyei vagy városi kisgazdák saját nevelésű állatai fognak, a nagytenyésztők és gazdatisztek állatai diszoklevelekkel tüntettetnek ki.

A kistenyésztők részére a kitűzött díjak a következők:

I. Sikerült szopós vagy egy évesnél fiatalabb csikóval bemutatott anyakanczák számára, melyek jól ápolt erőteljes állapotban vannak és a jó tenyészkancczák kellékeivel bírnak:

I. díj 100 korona. II. díj 80 korona. III. díj 60 korona. IV. díj 40 korona. V. Két díj á 20 korona. VI. Három díj á 10 korona.

II. Három éves kanczacsikók számára, melyek kitűnő tenyészképességet ígérnek:

I. díj 80 korona. II. díj 60 korona. III. díj 40 korona. IV. Két díj á 20 korona. V. Három díj á 10 korona.

III. Egy és két éves kanczacsikók számára:

I. díj 60 korona. II. díj 40 korona. III. Két díj á 20 korona. IV. Három díj á 10 korona.

IV. Egy és két éves méncsikók számára:

I. díj 50 korona. II. díj 30 korona. III. Négy díj á 10 korona.

V. Három éves és ennél idősebb ménnek számára:

I. díj 50 korona. II. díj 30 korona. III. Négy díj á 10 korona.

A díjazásra felvonuló állatoknál elégséges, ha azok az napon reggel 7 órakor a díjazás megkezdése előtt a helyszínre vezetettek, ahol a helyi hatóság az összeírásuk és osztályonkénti elhelyezésükről gondoskodni fog.

A díjazáson bemutatott állatok megbírálását, valamint az odaicélt díjak kiosztását a vármegyei gazdasági egyesület bizottsága eszközli.

A pályázatban csak azon tenyésztők vehetnek részt, akik bolyegtelen hatósági bizonyítványon igazolják, hogy az egyévrő fiatalabb csikóval bemutatott anyakanczák a csikó születése előtt már tulajdonukban voltak, illetőleg, hogy a bemutatott 1—3 éves kanczacsikók, 1—3 éves méncsikók és ménnek az ellés idejében birtokukban volt kanczától származnak és általuk neveltettek.

A díjazás kezdete reggel 9 órakor.

Kelt Zomborban, 1903. évi augusztus hóban.

Latinovits Pál,

a Bács-Bodrog vármegyei Gazdasági Egyesület elnöke.